

ZAJÍMAVOSTI Z DÍLA KRISTÍNY ROYOVÉ VII.

Paranormální jevy v díle K. Royové

Už ten nadpis zní „paranormálně“. Je vůbec možné, aby se něco takového vyskytovalo u autorky natolik křesťanské a christocentrické jako je K. Royová? Je třeba říci, že Royová žila v době, kdy zájem o paranormální jevy byl běžný. V devatenáctém století i později byl populární spiritismus. Jeho rozkvět nastal po 1. světové válce. V roce 1926 měl v Československu asi půl milionů stoupenců a jejich počet stoupal. Do konce 20. let zaznamenáváme existenci třiceti spiritistických spolků. Na venkově bylo běžné zařikávání dobytka. V novele *Stratení* posílá Mlynářka Zahradská svou dceru k věštkyni, protože jí onemocněly krávy. Mlynářčina snacha Eva spolu se švagrem Martinem najdou v Bibli (3M 20,6) a v katechismu zákaz provozovat čáry. V příběhu to vystupuje jako závažný duchovní i osobní problém. Martinovi ukazuje jeho přítel Michal Murány, že Boží slovo o okultismu platí i dnes a dodává: „A že vy, majúc Bibliu, vy evanjelik, ešte môžete čarovať a vašej žene dovolíte čáry prevádzať – tým ešte väčší trest vás očakáva (*Výber zo spisov IV*, s. 216). Evě, která vyhodí bylinky nasbírané k tomuto účelu, její rozlícená tchyně jí těžce ublíží, shodí ji ze schodů. Takovou daň platí Eva za rezoltní odmítání magických obřadů.

Druhý příkladem zahrávání si s paranormálními jevy najdeme v románě *Staniša*. Dr Iljič, povoláním lékař, navštěvuje rodinu Otokara a Eržiky Jelínkových, kde provozuje spiritistické pokusy a také hypnózu a levitaci. Po čase Iljič zhypnotizuje Eržiku a odvede si ji domů do Dalmácie, má ji zcela ve své moci. Vysvobodí ji její bratr Staniša tím, že z ní ve jménu Kristově vyžene démona. Eržika se vrací domů ke svému manželovi, který ji nemohl pomoci, jelikož byl sám v moci démona, poté co dovolil provádět ve svém domě spiritistické experimenty. Zajímavé je zhodnocení celé věci, které Eržika servíruje Iljičovi: „Ty si to nazýval vedou a my sme ti verili. Teraz však viem, že to bol v tebe Satan a že ja som sa dostala do jeho moci. To, čo ma pútało, nebola sugescia, ale démon vo mne“ (*Výber zo spisov XIV*, s. 73). Všimněme si ještě profilu O. Jelínka, muže, který stojí jakoby v pozadí, ale na druhé straně měl to být on, manžel, který měl situaci vyřešit. Jelínek je policejní velitel, který vystoupil z římsko-katolické církve, nesouhlasil s jejím učením, jsa pohoršen nepřikladným životem kněží. Do evangelické církve však nevstoupil – mnozí evangelíci se svou trestnou činností stali jeho klienty a šli za mříž. Tak zůstal bez vyznání a bez vyzbrojenosti pro případný duchovní boj. A dr. Iljič? Nakonec se dostal do vězení, jelikož uspal jednu paní tak, že už ji lékaři nemohli probudit.

V dalších knihách se už Royová o okultismu tolik nerozepisuje. Její stanovisko je však jasné. Kristus je vítězem, Kristus je Pánem. Člověk si nemá zavdávat s nečistými silami, může jim podlehnout, následky na sebe nenechají dlouho čekat. V nouzi má hledat pomoc u Krista, který zvítězil nade všemi mocnostmi. On dává životu jistotu a bezpečí, On člověka nezotročuje.

Marek Říčan

Příště: Ženská práva v díle K. Royové